

Persbericht

8 februari 2022

Revolusi!

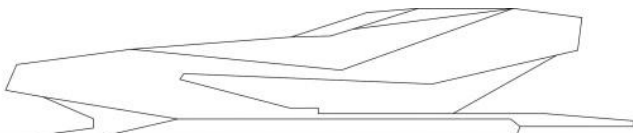
De Indonesische vrijheidsstrijd verbeeld

Rondom de tentoonstelling Revolusi! in het Rijksmuseum presenteert Eye verschillende perspectieven op de Indonesische vrijheidsstrijd. Te zien zijn films van populaire Indonesische makers, Nederlandse speelfilms en historische opnamen uit de archieven. Filmregisseurs en historici komen praten over de verbeelding van de onafhankelijkheidsstrijd.

Revolusi!, filmprogramma in Eye Filmmuseum, 11 t/m 29 maart, www.eyefilm.nl/revolusi

Merah Putih (Red and White) (Yadi Sugandi, ID 2009)

Toen vorig jaar *De Oost* van Jim Taihattu in de bioscopen verscheen, laaide het debat over het Nederlands geweld in de dekolonisatieoorlog fel op. De discussies sloten aan op eerdere studies, documentaires en tv-programma's over de revolutionaire strijd van de Indonesiërs tegen de Nederlandse overheerser.

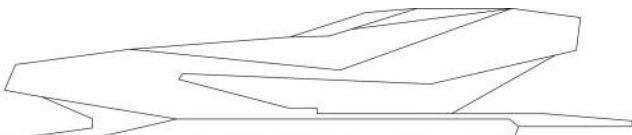
Opmerkelijk: in de Nederlandse speelfilm speelt het koloniale verleden een geringe rol. Fons Rademakers baarde in 1976 opzien met zijn verfilming van Multatuli's Max Havelaar, in de jaren negentig pas volgden *Oeroeg* (1993) van Hans Hylkema en Orlow Seunkes *Gordel van smaragd* (1997) – films waarin de excessen van het Nederlandse militaire optreden in de Oost aan bod kwamen.

Niet eerder vertoond

Om tot een vollediger beeld van de veelbesproken Indonesische vrijheidsstrijd te komen, brengt het filmprogramma *Revolusi!* spraakmakende titels uit de Nederlandse én Indonesische cinema bijeen. Van Indonesische regisseurs is nooit eerder in Nederland vertoond werk te zien, waaronder *After the Curfew* (1954) van 'de vader van de Indonesische cinema' Usmar Ismail en (onder voorbehoud) het oorlogsdrama *Kadet 1947* (2021) van Rahab Mandra en Aldo Swastia.

Revolusi! besteedt ook aandacht aan historische filmbeelden van Nederlands-Indië in de filmarchieven. Wat kregen Nederlandse bioscoopbezoekers te zien over de oorlog die werd gevoerd in Indonesië, bijvoorbeeld in het Polygoonjournaal, destijds de enige nieuwsvoorziening met bewegend beeld?

En, zeker zo interessant, wat kreeg het Nederlandse publiek niet te zien? Welke films kwamen niet door de toen nog bestaande filmkeuring? En was er ruimte voor Indonesische films?

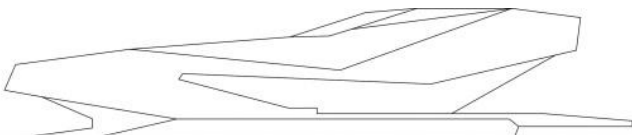
Aan de hand van een ruime selectie filmfragmenten geeft historica en regisseur Gerda Jansen Hendriks op 18 maart antwoord op de vragen, en laat ze zien hoe de Nederlandse overheid doelbewust film inzette als propaganda om de publieke opinie te beïnvloeden.

Work in progress

Filmmaker Monique Verhoeckx presenteert haar nieuwste 'work in progress'-project. Verhoeckx werkt aan de filminstallatie *Biak Stories*, een verhaal tegen de achtergrond van een persoonlijke familiegeschiedenis in voormalig Nederlands Nieuw-Guinea. Voor dit project is geput uit de archieven van Eye Filmmuseum (collectie Nederlands-Indië).

Inleidingen, gesprekken

Gesprekken met filmregisseurs en historici voorzien het programma van cultureel-historische context. Media- en cultuurwetenschapper Arnoud Arps, die aan de UvA promoveert op de weergave van de onafhankelijkheidsstrijd in de populaire Indonesische cultuur, leidt een aantal van de films in; de Indonesische filmcriticus Lisabona Rahman verzorgt de inleiding bij *After the Curfew* – zij was betrokken bij de restauratie.

Filmprogramma zaal

Brigade flitsen Korps Mariniers (compilatie NL 1946/47)
Oud en nieuw in Indonesië (compilatie NL 1947)
After the Curfew (Usmar Ismail ID 1954)
Max Havelaar of de koffieveilingen der Nederlandsche Handelsmaatschappij (Fons Rademakers NL/ID 1976)
Tjoet Nja' Dhien (Eros Djarot ID 1988)
Oeroeg (Hans Hylkema NL/BE/DE 1993)
Soegija (Garin Nugroho ID 2012)
De Oost (Jim Taihuttu NL/BE/ID 2021)
Kadet 1947 (Rahabi Mandra & Aldo Swastia ID 2021, ovb)
Now is the Past – My Father, Java & the Phantom films (Shin-ichi Ise JP 2021)
Biak Stories – work in progress (Monique Verhoeckx NL 2022)

Filmprogramma online (Eye Film Player, player.eyefilm.nl)

Ze noemen me Baboe (NL, Sandra Beerends, 2019)
Tjoet Nja' Dhien (ID, Eros Djarot, 1988)
Flat Earth (NL, Monique Verhoeckx, 2014)

Tentoonstelling Rijksmuseum

Het filmprogramma maakt onderdeel uit van de programmering rondom de tentoonstelling [Revolusi!, Indonesië onafhankelijk](#) die t/m 5 juni te zien is in het Rijksmuseum. De tentoonstelling biedt een internationaal perspectief op de onafhankelijkheidsstrijd van Indonesië in de jaren 1945-1949 aan de hand van de ervaringen en objecten van ruim twintig ooggetuigen.

